

Статистичко истражување за вработени и плати (годишно)	
ЦТ_ТРУД.21_А_МК_2024_1	
Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура	
1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за плати	
1.3	Лице за контакт
Севдие Рамуко	
1.4	Звање на лицето за контакт
Раководител на сектор	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
sevdie.ramuko@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3249 431	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
2.2	Последна објава на метаподатоците
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
26/01/2024	
3	Статистичка презентација

3.1	Опис на податоците
Податоци за вработените и нето-платите според кадровската евиденција, според белезите: пол, возраст, работен однос, вид на сопственост, школска подготовка и работно време. Исто така, и податоци за структурата на вработените според висината на исплатената нето-плата по вработен, структурата на деловните субјекти според износот на најниската и на највисоката нето-плата по вработен, како и според распонот на најниската и на највисоката нето-плата по вработен и друго.	
3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејностите - НКД Рев. 2. Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.	
3.3	Опфат на сектор/и
Секторите А, Б, В, Г, Д, Ѓ, Е, Ж, З, С, И, Ј, К, Л, Љ, М, Н, Њ и О освен секторот П и Р според НКД Рев.2 и сите оддели од 01 до 96 освен одделите 06, 50, 97, 98 и 99 според НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Вработени се лица кои работат во деловните субјекти и локалните единици во приватна и друга сопственост. Вклучени се сите вработени кои засновале работен однос со деловниот субјект, без оглед дали се во работен однос на неопределено или на определено работно време, како и дали работеле полно или покусо од полното работно време и кои добиле плата според одработените часови во полното работно време, пропишани од деловните субјекти и според колективниот договор. Не се вклучени лицата кои работат по договор за дело, лицата кои самостојно вршат дејност-професија и лицата кои работат кај нив и индивидуалните земјоделци. Под полно работно време се подразбираат одработените часови во работно време пропишано како полно работно време од работодавците и според колективниот договор. Вкупно исплатените нето-плати опфаќаат: исплати на вработените за работа во полно, покусо од полното и подолго од полното работно време (прекувремена работа); надоместоци од средствата на деловниот субјект за годишен одмор, државни празници, платено отсуство до седум дена, платено отсуство за стручно образование, за боледување до 30 дена и сл.; разлики на име зголемување на стартната основа и вредноста на бодот; примања по периодична пресметка и завршна сметка и врз основа на распределба на добивка без оглед на тоа на кој период се однесуваат; примања на приправниците и примања врз основа на минат труд. Нето-платата не ги опфаќа исплатите на вработените од средствата за заедничка потрошувачка, исплатите кои ги товарат материјалните трошоци (дневници и сл.), надоместоците за боледување подолго од 30 дена, како ни исплатите на лицата ангажирани преку агенциите за привремено вработување и по договор за дело и други надоместоци за кои не се плаќа персонален данок и придонеси.	
3.5	Статистичка единица
Статистички единици се деловните субјекти кои припаѓаат на секторите од А до О според НКД Рев.2. Извештај за вработени и плати доставуваат сите деловни субјекти од приватна и друга сопственост на територијата на Република Северна Македонија. Извештај доставуваат и деловните субјекти во основање, како и деловните субјекти во ликвидација и стечај. Извештајот се составува по организациско-територијален принцип, на ниво на	

општина. Доколку деловните субјекти имаат единици во состав надвор од општината на своето седиште, во извештајот не прикажуваат податоци за овие единици бидејќи тие се должни самостојно да доставуваат извештај на статистичкиот орган на територијата каде што се наоѓаат. Доколку ваквата единица не располага со потребните податоци, деловниот субјект во чиј состав се наоѓа е должен да ги обезбеди сите податоци потребни за доставување на овој извештај.	
3.6	Статистичка популација
Статистичка популација се деловните субјекти кои припаѓаат на секторите од А до О според НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија	
3.8	Временска покриеност
Од 2003 година.	
3.9	Базен период
2021=100.	
4	Единица на мерење
Број, Денари, Индекси.	
5	Референтен период
Месец (состојба од 01 до 31 октомври за референтната година).	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Национални: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/20) и Програма за статистички истражувања 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 29/23 и 57/25).	
6.2	Споделување на податоци
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/). 2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/).	
7.2	Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>), индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#>

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија“ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

10.2 Публикации

Статистички годишник (https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915).

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС.

https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_PazarNaTrud_Plati_VraboteNiNeto/

Број на прегледи на табелите во МакСтат базата - 620.

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatoci-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/>).

10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Вработени и нето-плати во Република Северна Македонија во 2023 година“ http://www.stat.gov.mk/Publikacii/2.4.15.05.pdf	
10.7	Документација за квалитетот
Извештајот за квалитет се подготвува во согласност со интерните упатства и е само за интерна употреба.	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework - https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM). Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Надворешни корисници се разни научни истражувачи, владини институции и тела, Министерство за труд и социјална политика - за утврдување на минимална плата, деловни субјекти и други корисници кои имаат потреба од овие показатели за креирање на нивните политики.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност
13	Точност и веродостојност

13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Истражувањето не се спроведува врз избран примерок (целосен опфат) и затоа нема пресметка на примерочни грешки.	
13.3	Непримерочни грешки
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T+180.	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво и на ниво на региони.	
15.2	Временска споредливост
Временска серија 2003-2005 година според НКД. Временска серија 2006-2010 година според НКД Рев.1. Временска серија од 2011 година според НКД Рев.2 и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 14.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Меѓудоменска кохерентност е обезбедена, споредба со податоците од УЈП (Управа за јавни приходи).	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	Трошок и оптовареност
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-	

strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/.

17.2 Практика за ревизија на податоците

Ревизија на податоците се прави со промена на базната година и со промена на номенклатурата.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

Ова статистичко истражување е спроведено на целосен опфат. Податоците за сите деловни субјекти се превземаат од УЈП и АВРМ.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишна (состојба од 01 до 31 октомври за референтната година).

18.3 Прибирање на податоците

Статистичкото истражување „Извештај за вработени и плати-состојба октомври 2023 година“ (ТРУД.21) е целосен опфат. Податоците за деловните субјекти се превземаат од административен извор - УЈП и АВРМ.

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Првична проверка на податоците се врши комбинирано од страна на од супервизорите при добивање на податоците добиени од извештајните единици и се обработуваат во апликација (Microsoft Access), во која има математички и логички контроли.

18.5 Компилирање податоци

По превземање на податоците во базата, во Централниот завод се врши дефинитивна контрола (математичка и логичка), пред таа да биде подготвена за пресметка и објавување.

Пресметки: Индексите се пресметуваат со претходна година, како базна година.

18.6 Прилагодување

Не се врши израмнување на податоците.

19 Коментар

A.1 Анекси